

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА
СПОРТУ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
ДОНЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ВИЩА ШКОЛА
ЕКОНОМІКИ ТА МЕНЕДЖМЕНТУ**

Кафедра соціології та політології

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
щодо організації самостійної роботи студентів з нормативної
навчальної дисципліни соціально-гуманітарного циклу
СОЦІОЛОГІЯ
ДЛЯ СТУДЕНТІВ ДЕННОЇ (ЗАОЧНОЇ) ФОРМИ НАВЧАННЯ

Галузь знань: 0305 Економіка та підприємництво
Напрямок(и) підготовки: 6.030501 Економічна теорія – ЕТ
6.030509 Облік і аудит - ОА

Донецьк, 2013

ВСТУП

Мета самостійної роботи студентів – закріплення надбаних знань із соціології у відповідності з вимогами навчальної програми.

Завдання:

- 1) вміти працювати з різноманітними джерелами, періодичними виданнями, документами;
- 2) здійснювати пошук соціологічної інформації з відповідної проблематики;
- 3) систематизувати матеріал, робити самостійний аналіз і узагальнення;
- 4) самостійна підготовка реферативних повідомлень, наукових доповідей і виступів з актуальних проблем соціології;
- 5) самостійна підготовка контрольних робіт студентами заочної форми навчання.

З курсу соціології на самостійне вивчення виносяться наступні теми.

Тема 1. Соціологічна думка та соціологія в Україні.

Витоки української соціології. Початок української соціології. Теоретична спадщина Г. Сковороди, представників Кирило-Мефодієвського Братства; М. Костомарова, Т.Г. Шевченка, П. Куліша, С. Подолинського, М. Драгоманова, М. Ковалевського, І. Франка, М. Грушевського, М.І. Туган-Барановського, В. Липинського. Розвиток Української соціології 20-поч. 21 ст. Здобутки вітчизняних соціологів.

Тема 2. Основні школи та концептуальні напрями сучасної соціології

Функціоналізм – як головний напрям американської соціології. Структурно-функціональний аналіз – як теорія суспільства та метод соціального дослідження. Теорії соціального конфлікту. Теорія соціального обміну. Психоаналітичні теорії. Символічний інтеракціонізм. Феноменологічна соціологія. Неомарксизм.

Література до тем 3 – 4

1. Гофман А.Б. Семь лекций по истории социологии. – М., 1995.
2. История социологии (XIX – I половина XX в.) / Под ред. В.И. Добренькова. – М., 2003.
3. Кравченко А.И. Социология: Учеб. пособие для вузов. – М., 2003.
4. Очерки по истории социологии: Учеб. пособие. – Ростов-на-Дону, 1994.
5. Очерки по истории теоретической социологии XIX – начала XX вв.: Пособие для студентов гуманитарных вузов. – М., 1994.
6. Очерки истории социологии / Под ред. Н.П. Рагозина. – Донецк, 2004.

7. Соціологія: Навч. посібник / За ред. С.О. Макєєва. – К., 2005.

Тема 3. Методика і техніка соціологічних досліджень.

Конкретно-соціологічне дослідження: поняття, функції, види, етапи. Структура програми соціологічного дослідження. Основні методи збирання соціологічної інформації. Аналіз та обробка соціологічної інформації. Опис інформації та обчислення узагальнюючих параметрів. Прогнозування соціальних явищ та процесів. Методи соціологічного прогнозування.

Література до тем VI – VII:

1. Основы прикладной социологии / Под ред. Шереги Ф.Э., Горшкова М.К. – М., 1995. – Т. 1-2.
2. Степанов А.С. Метод контент-анализа и принципы в исследовании актуальных проблем современного общества. – М., 1995.
3. Толстова Ю.Н. Теория измерений в социологии. – М., 1994.
4. Толстова Ю.Н. Анализ социологических данных. – М., 1994.
5. Толстова Ю.Н. Модели и методы анализа социологического исследования. – М., 1996.
6. Ядов В.А. Социологическое исследование: методология, программа, методы. – М., 1995.

Тема 4. Соціологія масових комунікацій.

Поняття «масова комунікація» та «масова інформація». Методологічні підходи до соціологічного аналізу (функціональний підхід, конфліктний, технологічний, діяльнісний). Соціальна природа та історична обумовленість масових комунікацій.. Статус мас-медіа.Парадигми вивчення масової комунікації. Постмодерністські перспективи масової комунікації

Література:

- 1.Большаков А.В. Культура XX века // Актуальные проблемы культуры XX века. – М., 1993.
- 2.Ван Дейк Т.А. Язык. Познание. Коммуникация. – М., 1989.
- 3.Зернецька О. В.Нові засоби масової комунікації.-К.:Наукова думка .1993.
- 4 Лалл Д.Мас-медиа:комунікація- культура та глобальний підхід.. –К.:КІС2002.
- 6.. Липкин А. «Духовное ядро» как системообразующий фактор цивилизации и: Европа и Россия // Обще ственные науки и современность. – 1995. -№2.
- 7.Науменко Т. В.Социология массовой коммуникации.:Учеб. пособ. – СПб.:Питер.2005

Тема 5. Етносоціологія.

Науковий статус, об'єкт і предмет етносоціології. . Поняття етносу і категорії етно соціології Завдання етносоціології. Структурні рівні ієрархії етносу.Теорія етногенезу Л.Гумільова.Етнічні процеси: консолідація-інтеграція та асиміляція. Історичні форми етносу: плем*я народність нація.Поняття «етноцентризм» «націоналізм» та «шовінізм».. Соціологічні дослідження етнічних процесів в Україні.Український етнос: історія і сучасність.

Література

1. Абдулатипов Р.Г. Природа и парадоксы национального «Я». – М., 1991.
2. Арутюнов С.А. Народы и культуры: развитие и взаимодействие. – М., 1989.
3. Астахов Д.И., Калугин В.М. Межнациональные отношения: некоторые социально-политические и экономические аспекты. – Л., 1989.
4. Машкова Н.Р. Межнациональное общение: Методологические проблемы этносоциологических исследований. – М., 1990.
5. Сміт Е. Національна ідентичність. - К. 1994
6. Социология межнациональных отношений: Учебное пособие. – М., 1996.
7. Тощенко Ж.Т. Постсоветское пространство: суверенизация и интеграция. – М., 1997.
8. Тощенко Ж.Т., Чаптыкова Т.И. Национальная диаспора как объект социологического исследования // Социс. – 1996. - №12.
9. Этносоциология: Цели, методы и некоторые результаты исследования / Арутюнян Ю.В., Дробенсева Л.М., Кондратьев В.Р., Сусоколов А.А. – М., 1984.

Укладач: Самойленко Н.В.